

Alföldi unitárius „búcsú”

Nagy ünnep volt nálunk

Az égiek is velünk voltak azon a július végi vasárnapon, az alföldi búcsún. Előző éjszaka kiadós eső áztatta meg a földet és frissítette fel a levegőt. Már az első harangszó előtt érkeztek vendégek, alkalmuk volt megtekinteni a megszépült templomot és környékét, a cinteremben és az emlékezőhelyen felállított nemzeti lobogót, egyházközségi és erdélyi zászlót.

Virágzuhatag ölelte át a három köemléket és két kopjafát. A templombelső is leírhatatlan szépségben fürdött. Keblusek Béla virágkertész a hófehér falakra, padokra, úrasztalára és a felavatandó emléktáblák köré izléses csokrokat készített. A családom a megelőző napokon azon dolgozott, hogy tisztaság is legyen a javítás után. A törmelék nagyját eltakarították a levonuló munkások, de a többi nekünk jutott. Amikor feleségemmel 5-6 méter magasságban takarítottuk az ablakokat, eszembe jutott, hogy milyen nehéz lesz megőrizni egy Bartók-életművet és szellemiséget, amikor szinte senki sem vesz kezébe seprűt és rongyot rendbe tenni, tisztán tartani egy kis mennyországnyi templomot. Mert nem elég csak ünnepelni, hiszen jóval több a munkás hétköznap mint az ünnep.

Második harangszóra megtelt az istenháza. Első gondolatunk az lehetett, hogy köszönetünket, hálánkat fejezzük ki az egyházvezetésnek, az önkormányzatnak és támogató híveinknek a megszépült hajlékért, a megújult ablakokért.

Csodálatos bevonulással kezdődött az ünneplés. A Nemzetközi Szent György Lovagrendből hat lovagtársam vitte a zászlókat, utánuk az egyházi és világi méltóságok, vendégek következtek. A népviseletben megjelent bélmegyeri vendégek, a szeghalmi és vésztői énekesek az országos hírű 100 tagú Sárréti Népdalkör tagjai közül gyönyörűvé tették a gyülekezet egészét.

A „Mint a szép híves patakra...” kezdetű zsoltár szárnyalása után Léta Sándor, budapesti lelkész, szerkesztő, bibliai üzenetét hallgathattuk. Csordás Gergő hittanos bátor, határozott vallástételét figyelemmel hallgattuk. Megható volt az első úrvacsoravétele és az azt követő fogadalmtétele, amikor az egyik lovagtestvérünk által tartott egyházközségi zászló szegélyét fogva, szívre tett kézzel mondta el: Unitárius vallásomhoz, halálomig hű maradok... Az anyakönyv aláírása után egyházi áldásban részesíttem, felkötötte a zászlóra az emlékszalagot. Elekes Botond főgondnok üdvözlő szavak kíséretében átadta az Egyház ajándékát, egy Bibliát, majd Barta János egyházközségi gondnok feltűzte a mellére az unitárius egyház címerét ábrázoló jelvényt. Az emléklap és ajándék könyv átadása után Homoki Vivien köszöntötte szép

virágcsokkal, e szavakkal fejezve be: Szeresd a templomot, s egyházközségünket, Jézusunkat kövesd, s imádd a jó Istent.

Kelemen Attila, a Magyarországi Unitárius Egyház Elnökségének tagja, zsinati tanácsos, a Heltai Kft. vezetője szívbemarkoló szavakkal emlékezett nagyapjára és avatta fel a gyülekezetben 1902, a megalakulás óta szolgált lelkészek és a ma is szolgáló lelkész emléktábláját.

A Bartók Béla emlékezést a helybeli lelkész Sík Sándor Az andocsi Máriához című búcsú-versével nyitotta. Majd az egész gyülekezet énekelte Zoltáni Zsolt gitár- és ének-művész kíséretével az „Elmegyek, elmegyek, hosszú útra megyek” kezdetű népdalt, és Balázi László Bartók Béláról szóló előadása után az „Elindultam szép hazámból” kezdetű szép népdalt.

Templomi áhítattal hallgattuk meg a vésztői és szeghalmi énekesek népdalcsokait, Túri Kriszta, Balogh Borbála és Rebeka szólóénekeit. Dr. Bodóné Takács Ilona,

Simonné Bagdi Erzsébet és Czeglédi Edit Jobbágy Károly, Vitéz György és Simonyi Imre Bartók életét és műveit idéző verseket adtak elő. Zoltáni Zsolt gitárművész összeállítása is emelte az emlékezés színvonalát. Befejezésül Balázi László Wass Albert Dalol a honvágy / Szeretnék szántani című versét énekelte el a „Megkötöm lovamat”, legszebb virágénekünk dallamán, a gitárművész kíséretével.

A műsort Elekes Botond, a Magyarországi Unitárius Egyház főgondnokának az emléktábla-avató gondolatai követték, megköszönve az önkormányzatnak a támogatását és a kis gyülekezetnek szép, áldozatos munkáját.

folytatása a 8. oldalon

Balázi László

Unitárius Élet 7

Nagy ünnep volt...

folytatás a 7. oldalról

Várkonyi Imre, Füzesgyarmat város polgármester elismerő szavakkal szólt a lelkész munkájáról és a gyülekezet sikereiről. Lélekben megerősödvé és megújulva megyek haza ebből a szép templomból – mondotta, aztán a főgondnokunkkal leleplezték a Bartók Béla emlékére készített márványtáblát. A helyi és a budapesti lelkész bibliai szavakkal megáldotta mind a Bartók Béla, mind pedig a lelkészek emléktábláját. A Nemzeti Imádság és a Székely Himnusz eléneklése előtt a zászlóanyák emlékszalagjait Varga Andrásné presbiter asszony és Balácsi Mária tiszte-

letes asszony kötötte fel a lovagok által meghajtott zászlókra. Az egész ünnepséget a helyi, városi Tv felvette és két alkalommal is műsorára tűzte, szintúgy a szeghalmi városi Tv is. Az ünneplés tovább folytatódott egy hangulatos kisvendéglőben 90 személy megvendéglésével.

A búcsú azzal a bejelentéssel fejeződött be, miszerint október 22-én, vasárnap emléktáblát avatunk az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseit és hőstetteit megörökítve. Akivel akkor nem találkozhatunk, attól a 2007. július utolsó vasárnapi viszontlátás reménységével köszöntünk el. Ismét megáldott az Isten egy szép ünneppel, legyen érte dicsőség és hála.

Unitárius örökségünk megőrzése és a hagyományteremtés öröme

Őszinte tisztelettel és szeretettel köszöntöm a Füzesgyarmati Egyházközség hagyományos nyári találkozásának minden résztvevőjét. Ezek a találkozók többet jelentenek egy istentiszteleten való részvételnél, sajátos lelki és fizikai feltöltődést adnak mindannyiunk számára. Elmondható, hogy a hagyományteremtés sikere az életben csak keveseknek adatik meg. A jó szándék és az akarat mellett a halandó ember eszközeivel csak őszinte hittel és szeretettel végezve lehet eredményes. A siker teljesülése nemcsak azon múlik, aki kezdeményezi, kitartással, ötlettel dolgozik érte, hanem azon a közösségen, a közösség tagjain is, akik ezt igénylik, akikkel együtt lehet csak megvalósítani.

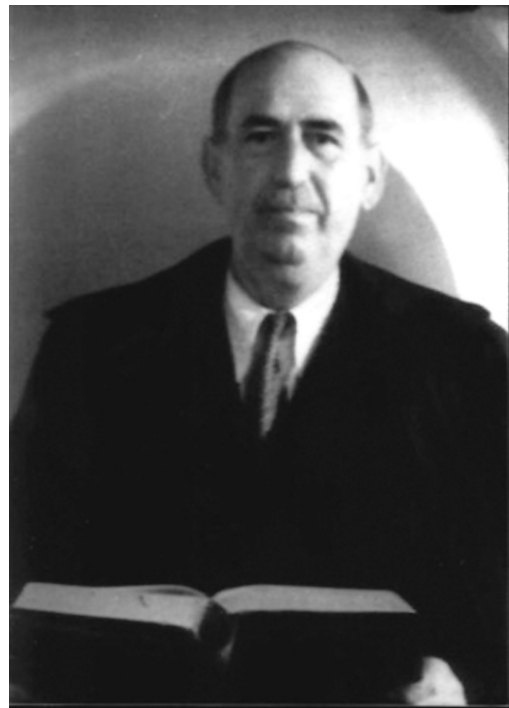
Ezt a hagyományteremtést itt, Füzesgyarmaton immáron 17 éve indította el az egyházközség lelkésze, presbitériuma és gyülekezete, amit azóta is minden év július utolsó vasárnapján megtartanak, s így unitárius és ökumenikus országos találkozóvá vált, hagyományt teremtett. A hagyományos találkozóknak további lendületet adott, szinte természetes határhelyet jelentett a gyülekezet megalakulásának 2002-ben, és a templom építésének 2003-ban ünnepelt 100 éves évfordulója.

Ezen az „Alföldi búcsún” a találkozás örömet gazdagítja évről évre az alkalomhoz illő rendezvény, az ökumenikus találkozó, magyar népzenei kórusok előadása, emlékhelyavatás, kopjafaállítás, emléktábla-leleplezés, és az idei „Bartók-évben” nagy unitárius zeneszerzőnkéről való megemlékezés.

Mindannyian jól tudjuk, hogy a múltnak közösségteremtő ereje van. A múlt valós ismerete gazdagítja jelenünket, és jövőnk építésének, alakításának alapja. Elődeink, őseink, múltunk oszlopai, ők azok, akiktől létünket, unitárius hitünket kaptuk. Azok, akiket személyesen ismertünk közülük, különösen fontosak számunkra, és emléküik megörökítése éppoly fontos gyermekeink számára is.

Az egyházközség több mint 100 éves történetében ilyen az a múltat felidéző emléktábla is a templom falán, amelyen a Füzesgyarmaton szolgált lelkészek neve van megörökítve. Soraikat gazdagítja és teszi teljessé a most felavatott emléktábla azzal, hogy felkerült rá nagyapám, Kobátfalvi Kelemen István neve is, aki 1915–1916-ban szolgált itt az unitárius gyülekezetet.

Neve kevésbé ismert a magyarországi unitáriusok körében, ezért emberi tulajdonságai és lelkési munkája alapján életútjának fontosabb állomásait szeretném röviden ismertetni.

Kelemen István 1885–1957

Unitárius lelkési dinasztia gyermekeként 1885-ben született Marosszentkirályon, ami később Marosvásárhely része lett. Édesapja Kobátfalvi Kelemen Albert Marosvásárhely első unitárius lelkésze, édesanyja Szentgericzei Gál Katalin volt. A Kolozsvári Unitárius gimnáziumban érettségizett, és 1910-ben elvégezte a Kolozsvári Unitárius Teológiát. Kolozsváron és Csókfalván kezdte lelkési pályafutását, majd Erdő-

vidéken, Felsőrákoson öt választotta lelkészéül a helyi gyülekezet.

Feleségével Kisgalambfalvi Paál Irén tanítónővel három fiúgyermeket neveltek fel (István, Tibor és Attila), akik négy unokával ajándékozták meg. Az első világháború zivatarában családjával, három gyermekével menekülni volt kénytelen, így került Füzesgyarmatra, ahol 1915-1916-ban szolgált az egyházközséget.

A hívek szerették, marasztalták, de szíve visszahúzza Székelyföldre, Felsőrákosra, ahol 48 éves lelkészi munkával 1957-ben bekövetkezett haláláig szolgált egyházköri esperesként.

Elismert és tisztelt vezéralakja volt Székelyföld unitárius közösségeinek. Légátus volt nála többek között néhai Bencze Márton, a későbbi püspök, és a ma élő ismertebb lelkészek közül dr. Szabó Árpád püspök és Kolcsár Sándor marosvásárhelyi esperes is. Alakját, emberségét, hangját, jellemét 50 év távlatából is szeretettel emlegetik a faluban és Erdővidéken.

A Füzesgyarmati Egyházközség lelkészének és presbitériumának ezúton is köszönöm, hogy nagyapám lelkészi szolgálatának emléket állítva nevét megörökítették a templom emléktábláján.

Unitárius értékeink megőrzése és gazdagítása szempontjából különösen fontos az egyházközségek közösségépítő tevékenysége és közösségmegtartó ereje. Ennek része az a 3 éve elkezdett program, amit a Magyarországi Unitárius Egyház vezetése az egyházközségekkel közösen indított, mellyel az egyházközségek használatában levő templomok és egyházi épületek folyamatos felújítását végezzük.

Azt mondják, aki fát ültet, bízik a jövőben. Én hozzáteszem, hogy aki templomokat újít fel, az unitárius hittel bízik az emberekben, és hisz 438 éves Unitárius Egyházunk jövőjében. Mérnöki szemmel érdekes és megtisztelő feladat ezeket az épületeket megmenteni, régi szépségükben helyreállítani.

Ebben a szellemben kezdtük el és az egyházközségekkel közösen folytatjuk ezt a programot. Az egyház éves költségvetésének erre a célra elkülönített keretéből pályázhatnak az egyházközségek a használatukban levő ingatlanok felújítására. A pályázatok lebonyolítását, a vállalkozókkal kötött szerződések alapján az egyház tulajdonában levő, az egyház gazdasági tevékenységét segítő Heltai Gáspár Kft. végzi az egyház vezetésével kötött megállapodás alapján. A felújításokat évről évre folytatni kell, helyi önkormányzati és más, országos és minisztériumi pályázatokon való részvétellel, és az egyházközségi hívek támogatásával.

A pályázatokat az egyházközségeknek önállóan is folyamatosan kell figyelniük, és jelezniük az egyház Elnöksége felé. Az egyházi pályázatok elnyeréséhez az egyházközségek saját erőt is kell igazoljanak, ami lehet önkormányzati támogatás is. Így újultak meg egyházi pályázati keretből, egyházközségi összefogással és önkormányzati támogatással többek között a füzesgyarmati templom ablakai és a templombelső is.

Az elmúlt két évben a Budapest, Nagy Ignác utcai központi épületben levő iroda, könyvesbolt, gondnoki és vendéglakás, a pezsztentlőrinci templom és gyülekezeti terem, a Bartók Béla Egyházközség temploma, gyülekezeti terme és lelkészlakása, a polgárdi imaház esőcsatornája, a Kocsordi Egyházközség temploma és lelkészlakása, és a hódmezővásárhelyi templomtorony és lelkészi lakás került eddig felújításra. A Budapesti Egyházközség az önállóan maga által pályázott, megnyert és lebonyolított önkormányzati pályázati keretből újította fel a Nagy Ignác utcai gyülekezeti termet és konyhát.

2006-ban az Elnökség és a Heltai Gáspár Kft. irányításával a Nagy Ignác utcai központi épület udvari lépcső javítása, a püspöki iroda felújítása, a pezsztentlőrinci gyülekezeti terem konyhájának felújítása, a Bartók Béla Egyházközség alatti pince víztelenítése, a hódmezővásárhelyi templom ablakainak cseréje, és legnagyobb munkaként a debreceni lelkészi lakás és iroda felújítása van folyamatban.

Minden ilyen találkozó, mint ez a mai is, szellemi és fizikai örökségünk megőrzésének egy-egy határköve, és építőkőve a jó hagyomány folytatásának. Az unitárius hagyományteremtéshez és értékeink megőrzéséhez az egyházközségek felé iránymutató és folytatandó lehet a füzesgyarmati példa. Amikor egy közösség megőriz, vagy alkot valamit, avagy másokon segít, erősebbé válik, és ez az erő tovább gazdagítja magát a közösséget és tagjait is.

Az unitárius hívek, az egyházközségek és az egyház vezetése együtt jelentik a Magyarországi Unitárius Egyházat. Csak közösen tudjuk unitárius örökségünket megőrizni, hagyományt teremtve gazdagítani, amihez a jó Isten adjon mindnyájunknak további akaratot, kitartást, unitárius hitet, békességet, erőt és jó egészséget.

Kelemen Attila

